

Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT) atliko korupcijos rizikos analizę Aplinkos apsaugos agentūros (AAA), Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos (VSTT) bei Akmenės, Kelmės, Plungės ir Telšių rajonų savivaldybių planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (PAV) veiklos srityje, susijusioje su vėjo energetikos projektų plėtra. Nustatyta, kad planuojamos ūkinės veiklos PAV procedūrų teisinis reglamentavimas nėra nuoseklus ir aiškus, kyla rizika dėl subjektyvaus ir nevienodo teisės normų taikymo, gali būti sudaromos sąlygos procedūrų vilkinimui ir piktnaudžiavimui.

Atlikus analizę, paaiškėjo, kad VSTT kai kuriose srityse galimai plačiau taiko procedūras nei numatyta Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme (Įstatymas). Vadovaujantis Įstatymu, atliekant PAV atrankos procedūras, VSTT privalo vertinti tik Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų gamtosauginius aspektus. Nustatyta, kad tam tikrais atvejais VSTT teikė išvadas dėl kitų aplinkosauginių aspektų, todėl tokie papildomi pasiūlymai laikytini pertekliniais. Tokia praktika, kuomet galimai nepagrįstai teikiamos papildomos išvados, kurių pagrindu gali būti prašoma pateikti papildomą informaciją, gali sudaryti sąlygas procedūrų vilkinimui ir neobjektyviais reikalavimais pagrįstam sprendimų priėmimui.

Pastebėta, kad ne visais atvejais yra aiškūs planuojamos ūkinės veiklos atitikimo aplinkosauginiams reikalavimams vertinimo kriterijai bei naudojamos jų įvertinimo metodikos. Nėra patvirtinto metodikų sąrašo, o tai gali sudaryti sąlygas subjektyviam taikomų kriterijų pasirinkimui ir vertinimui.

Taip pat nustatyta, kad nėra aiškių, objektyviai pamatuojamų atrankos dėl PAV kriterijų, o tai gali daryti įtaką subjektyviam vertinimui AAA priimant sprendimus dėl PAV privalomumo. Todėl galimas nevienodas kriterijų taikymas skirtingiems subjektams ir piktnaudžiavimas sudarant nevienodas ir / ar išskirtines sąlygas atskiriems verslo subjektams atrankos dėl PAV procedūrų metu.

Tam tikrais atvejais vėjo energetikos vystytojų ir vietos bendruomenių bei savivaldybių veiksmai, susiję su teikiama / gaunama parama galimai neatitinka teisinio reguliavimo nuostatų. Pavyzdžiui, Plungės ir Telšių rajonų savivaldybės ir / ar vietos bendruomenės sudarė ar siekė sudaryti paramos sutartis su toje vietovėje vėjo energetikos projektus vystančiais ūkio subjektais. 2019–2021 m. laikotarpiu buvo skiriamos paramos nuo 2000 iki 39 000 eurų. Pastebėta, kad savivaldybės išsipareigodavo ar pažadėdavo konkrečiam ūkio subjektui nustatyti palankias mokestines sąlygas ir kaip įmanoma greičiau nagrinėti prašymus ar spręsti problemas, susijusias su vystytojo veikla, nors parama turėtų būti neatlygintina. Tokia praktika laikytina ypač ydinga ir gali būti vertinama kaip sudaranti

sąlygas nevienodam teisės normų taikymui, išskirtinių sąlygų sudarymui ir sukelia piktnaudžiavimo rizikas.

Informacija apie galimus pažeidimus perduota Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai. VSTT perduoti duomenys apie galimus asmenų ryšius sprendimams priimti ir rizikoms valdyti. Taip pat pateikti siūlymai Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, VSTT, AAA, Akmenės, Kelmės, Plungės ir Telšių rajonų savivaldybėms, padėsiantys šalinti ar valdyti nustatytas korupcijos rizikas. Šios institucijos per 3 mėn. turės viešai savo interneto svetainėse paskelbti informaciją, kaip bus įgyvendinami korupcijos rizikos analizių išvadose pateikti STT siūlymai.

Korupcijos rizikos analizę rasite [čia](#).

